

Міністерство соціальної політики
України

Організація з безпеки та
співробітництва в Європі
Координатор проектів ОБСЄ в Україні

РЕЗОЛЮЦІЯ

Всеукраїнської Конференції «Гендерна політика в контексті Європейської інтеграції та міжнародних зобов'язань України»

10-12 грудня 2014 року у м. Києві відбулась Всеукраїнська конференція «Гендерна політика в контексті Європейської інтеграції та міжнародних зобов'язань України». Робота конференції тривала у чотирьох сесіях: «Виклики щодо реалізації гендерної політики в сучасних умовах»; «Жінки. Мир. Безпека.», «Протидія гендерно-обумовленому насильству та торгівлі людьми», «Гендерно-орієнтоване бюджетування, як інструмент забезпечення рівності».

Організатори конференції:

- Міністерство соціальної політики України;
- Офіс Координатора проектів ОБСЄ в Україні;
- Фонд Народонаселення ООН в Україні;
- Представництво Фонду ім. Фрідріха Еберта в Україні;
- ООН-Жінки

Мета конференції: обговорення актуальних питань, нових викликів у сфері гендерної політики в контексті Європейської інтеграції і міжнародних зобов'язань України та вироблення шляхів удосконалення механізму забезпечення рівних прав і можливостей жінок і чоловіків.

У роботі конференції взяли участь 230 осіб, зокрема:

- представники ЦОВВ: Мінсоцполітики, МВС, МЗС, Мінрегіонрозвитку, Мінфін, МОН, Мінекономіки, МОЗ, Державної служби з надзвичайних ситуацій, Державної міграційної служби, Національного агентства України з питань державної служби, заступники голів облдержадміністрацій,
- керівники структурних підрозділів обласних, Київської міської державних адміністрацій, до компетенції яких відносяться питання реалізації державної політики у сфері забезпечення рівних прав і можливостей жінок і чоловіків, протидії торгівлі людьми, попередження насильства в сім'ї, допомоги та інтеграції внутрішньо переміщених осіб, надання соціальних послуг;
- керівники міжнародних та Всеукраїнських громадських організацій, представники громадських організацій з усіх регіонів України.

За підсумками роботи, учасники прийняли Резолюцію, що схвалена на підсумковому засіданні конференції 12 грудня 2014 р.

Забезпечення гендерної рівності є ключовою складовою європейських цінностей та принципом соціальних перетворень.

Міністерство соціальної політики
України

Організація з безпеки та
співробітництва в Європі
Координатор проектів ОБСЄ в Україні

Гендерна рівність є передумовою інтеграції України до Європейської спільноти та одним із напрямом Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії та їхніми державами-членами, з іншої сторони, на 2014-2017 роки, яка базується на рівності статей для досягнення прогресу.

Як член міжнародних та європейських організацій, в інтересах розвитку, миру і прогресу, а також демократії та національної безпеки, Україна підписала всі міжнародні документи світового та європейського значення, в яких викладено засади гендерної рівності, і як країна-підписант визнала їх правомірність, сприйняла як орієнтир та взяла зобов'язання щодо їх виконання.

Досвід країн Європи свідчить, що забезпечення рівності прав жінок і чоловіків не лише гармонізує розвиток громадянського суспільства, а й сприяє більш стабільному розвитку всіх галузей економіки. Гендерний індикатор - один із головних показників ефективності стратегій і перспективності виконання програм. Жодна міжнародна організація не підтримує програми та проекти, в яких відсутній гендерний індикатор, що має бути включений до всіх міжнародних та національних програм і є пріоритетним показником ефективності їх реалізації.

Україною ратифіковано Конвенцію ООН про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок. Цим самим держава взяла зобов'язання щодо втілення міжнародних стандартів відносно дотримання рівних прав жінок та чоловіків у суспільстві. Цей міжнародно-правовий документ є базовим та регламентує діяльність держав у сфері формування та реалізації політики рівних можливостей для жінок і чоловіків.

Україна як країна-учасниця ООН зобов'язалась до 2015 року виконати підписану Президентом України Декларацію тисячоліття ООН "Цілі розвитку тисячоліття: Україна", шостий пункт яких присвячений забезпеченню рівності прав жінок і чоловіків.

Водночас українські реалії потребують активного інтегрування гендерних підходів у діяльність усіх органів виконавчої влади в контексті євроінтеграційних прагнень України. Резолюція Ради Безпеки ООН № 1335 та інші резолюції щодо жінок, миру та безпеки, є частиною зобов'язань України і являють собою інструмент для того, щоб домогтися істотної рівності між жінками та чоловіками у суспільствах, що зазнали конфліктів, використовуючи різноманітний досвід жінок у всіх миротворчих процесах та відновленні.

На сьогоднішній день гендерне інтегрування має вирішальне значення у повсякденній політичній та військовій діяльності, а також в конфліктних та постконфліктних ситуаціях.

Враховуючи наявні виклики та проблеми вносимо пропозиції:

Для ефективною реалізації гендерно-орієнтованою соціальною політики в часи військового конфлікту необхідно:

- Інтегрувати завдання соціальною політики в макроекономічну стратегію держави.
- Стратегічно переосмислити роль та функції соціальною політики задля забезпечення системності та послідовності дій у реформуванні соціальною сфери.

Міністерство соціальної політики
України

Організація з безпеки та
співробітництва в Європі
Координатор проектів ОБСЄ в Україні

- Визначати гендерні перспективи людського розвитку, орієнтуючись на людину в особі жінки та чоловіка.
 - Розробити систему впровадження гендерної рівності в системі соціального захисту та соціального розвитку.
 - Розробити окремі тимчасові спеціальні заходи в інтересах жінок та дітей, що є важливою складовою соціальної політики в час військового конфлікту.
 - Розробити ефективний механізм соціального замовлення, що дозволяв би громадським організаціям надавати комплексні соціальні послуги, особливо в час військового конфлікту.
 - Змінити концептуальне бачення проблеми забезпечення гендерної рівності, замінивши орієнтацію політики «захисту жінок» на «створення умов для реалізації можливостей жінок».
 - **Забезпечити** можливості поєднання професійної діяльності та сімейних обов'язків як для жінок, так і для чоловіків.
 - Розробити систему заходів, які б стимулювали підприємців надавати рівнодоступні відпустки по догляду за дітьми та непрацездатними членами сім'ї, як для жінок так і для чоловіків на паритетних засадах.
 - Розробити спеціальні реінтеграційні програми з адаптації жінок (чоловіків), які є внутрішньо переселеними особами, які повертаються з добровольчих батальйонів, які повертаються на робочі місця з довготривалих відпусток по догляду за дітьми.
 - Проводити освітньо-просвітницькі заходи, в тому числі із залученням ЗМІ, спрямовані на подолання гендерно-стереотипних упереджень щодо сімейних ролей жінок та чоловіків. Проводити відповідну просвітницьку і виховну роботу серед населення і молоді.
 - При розробці гендерної складової соціальної політики залучати та застосовувати неекономічні засоби регулювання, здійснювати системну розробку низки заходів, спрямованих на поєднання сімейних та трудових обов'язків.
 - Ініціювати зміни у виборчому законодавстві, запровадивши 30% квоти на представництво жінок і чоловіків в органах законодавчої влади;
- Рекомендувати прийняти Національний план заходів з реалізації Резолюції РБ ООН № 1325.

Для попередження насильства

- Розробити та затвердити мінімальні стандарти послуг, що надаються потерпілим від домашнього насильства.
- Розробити та затвердити програми підготовки соціальних працівників з виявлення та надання допомоги особам, які зазнали насильство.
- Розробити та затвердити методики психологічної експертизи дорослої особи та дитини, які потерпають від насильства, та їх оточення. Визначити інституції, які здійснюють зазначену експертизу та забезпечити її проведення.
- Розробити та запровадити програми навчання суддів, які ведуть справи, що пов'язані з домашнім насильством, включаючи справи про розлучення.

Міністерство соціальної політики
України

Організація з безпеки та
співробітництва в Європі
Координатор проектів ОБСЄ в Україні

- Утворити та поновлювати базу даних органів, установ і організацій, діяльність яких спрямована на попередження гендерного насильства та домашнього насильства.
- На постійній основі організувати системне навчання спеціалістів для роботи з особами, які вчинили домашнє насильство.
- Проводити спільні семінари для обміну досвідом щодо попередження домашнього насильства для спеціалістів ЦСССДМ, які впроваджують корекційні програми, та інспекторів міліції.
- Привести у відповідність та узгодити підзаконні акти з питань попередження домашнього насильства та жорстокого поводження з дітьми та удосконалити механізм координації всіх структур;
- Проводити підготовку членів опікунських рад з питань домашнього насильства;
- Проводити мультидисциплінарні семінари у регіонах для педагогів, медиків, психологів, правоохоронців, що працюють у сфері попередження домашнього насильства, торгівлі людьми і допомоги жертвам насильства та торгівлі людьми;
- Готувати та оприлюднювати щорічні комплексні доповіді про практику застосування законодавства України у сфері попередження домашнього насильства, протидії гендерному насильству, подолання наслідків насильства;
- Включити окремим рядком у Державний бюджет питання фінансування й підтримки громадських організацій, які займаються проблемами запобігання насильству на національному та місцевому рівнях. Підготувати та видати інформаційні матеріали, які будуть використовуватися у превентивній та просвітницькій роботі серед різних верств населення;
- Проводити освітні акції для дітей та молоді з питань запобігання насильству.
- Віднести до компетенції органу державної влади/місцевого самоврядування, відповідального за реалізацію державної політики щодо протидії домашньому насильству, повноваження щодо реалізації державної політики з протидії насильству по відношенню до жінок, зокрема до жінок уразливих груп;
- Забезпечити роботу національної та регіональних «гарячих ліній» для допомоги особам, які зазнали насильства, та забезпечити підготовку спеціалістів для консультування осіб уразливих груп.
- Відпрацювати та формалізувати механізм перенаправлення клієнтів та співпраці гарячих ліній, що працюють на базі громадських організацій з державними інституціями та забезпечувати їх фінансову підтримку.
- Удосконалити збір статистичної інформації щодо вчинення домашнього насильства. Зокрема, ввести статистичні показники щодо віку осіб, які вчинили насильство, повторних звернень, жорстокого поводження з дітьми, дітей-свідків насильства.
- Внести зміни до нормативно-правових актів щодо запобігання домашньому насильству з метою приведення його у відповідність до вимог Стамбульської конвенції.

Міністерство соціальної політики
України

Організація з безпеки та
співробітництва в Європі
Координатор проектів ОБСЄ в Україні

Для підсилення національного механізму забезпечення рівності жінок і чоловіків

- Закріпити функції з питань забезпечення гендерної рівності, протидії торгівлі людьми та запобігання домашнього насильства за одним управлінням чи департаментом на регіональному та місцевому рівнях.
- Здійснювати на постійній основі підвищення кваліфікації державних службовців та посадових осіб органів місцевого самоврядування, у тому числі керівників I-IV категорій посад, з питань гендерної рівності та гендерного бюджетування.
- Створити базу даних громадських організацій та експертів з гендерних питань, які працюють у сфері забезпечення гендерної рівності та в інших дотичних напрямках, розмістити на сайтах центральних органів влади з метою інформування представників місцевих органів влади про ресурси, які можна залучити до співпраці та здійснювати постійне оновлення бази даних.
- Провести комплексне дослідження щодо реального становища жінок і чоловіків у різних сферах суспільного життя (здоров'я, освіта, поєднання професійного та приватного життя).
- Розробити спеціальні програми для шкіл з метою виховання культури сімейних стосунків, охорони репродуктивного та сексуального здоров'я та відповідальності за особисте здоров'я.
- Здійснювати обмін досвідом між регіонами щодо кращих практик впровадження державної політики забезпечення гендерної рівності (висвітлювати інформацію про кращий досвід в різних регіонах України).
- Затвердити положення про радників з гендерних питань на всіх рівнях влади та розробити механізм їх діяльності і взаємодії.
- Здійснювати аналіз проектів нормативно – правових актів на предмет гендерної дискримінації.
- Посилити роботу із засобами масової інформації щодо подолання у суспільстві гендерних стереотипів та збереження родини, вирішення конфліктів і виховання дітей.
- Внести зміни до зміни до Закону України «Про державні цільові програми» та затвердити порядок розроблення та виконання державних цільових програм з урахуванням забезпечення принципу рівних прав та можливостей жінок та чоловіків.
- Внести пропозиції до проекту Закону України «Про державну службу» щодо врахування гендерного компоненту.
- Затвердити методики гендерно орієнтованого бюджетування та розрахунку витрат на цілі гендерної рівності для державного та місцевих бюджетів.
- Рекомендувати керівникам центральних та місцевих органів виконавчої влади ввести посади радників з гендерних питань.
- Забезпечити роботу Міжвідомчої ради при Кабінетові Міністрів України.
- Забезпечити роботу гендерних робочих груп ЦОВВ та гендерних координаційних рад на обласному рівні

Міністерство соціальної політики
України

Організація з безпеки та
співробітництва в Європі
Координатор проектів ОБСЄ в Україні

Для протидії торгівлі людьми

- Удосконалити процедуру надання статусу особи, постраждалої від торгівлі людьми шляхом внесення змін до Закону України «Про протидію торгівлі людьми», а також низки інших законів, постанов Кабінету Міністрів України, перенісши відповідальність за надання статусу із центрального уповноваженого органу виконавчої влади у сфері протидії торгівлі людьми на обласні державні адміністрації.

- Забезпечити відповідність процедури встановлення статусу та надання допомоги іноземцям – постраждалим від торгівлі людьми до базових принципів прав людини та міжнародних зобов'язань України в цій сфері, шляхом внесення змін до законодавства.

- Продовжити роботу групи експертів з удосконалення національного законодавства у сфері протидії торгівлі людьми.

- Забезпечити розробку та затвердження критеріїв ідентифікації осіб, постраждалих від торгівлі людьми,

- Особливу увагу приділяти здійсненню профілактичної та превентивної роботи щодо попередження торгівлі людьми серед внутрішньо-переміщених осіб. Провести дослідження з питань оцінки ризиків потрапляння внутрішньо переміщених осіб в ситуації торгівлі людьми.

- Продовжити проведення інформаційних кампаній, спрямованих на інформування населення щодо ризиків потрапляння у ситуацію торгівлі людьми та можливостей отримання допомоги від державних структур та міжнародних і громадських організацій.

- Покращити координацію роботи на всіх рівнях, прописавши повноваження координаційних рад і провівши мультидисциплінарні навчання з питань перенаправлення на обласному та районному рівнях.

- Забезпечити систематичну підготовку фахівців, які залучені до реалізації державної політики щодо протидії торгівлі людьми.

- Запропонувати зміни до низки законів України та розробити нову Державну програму протидії торгівлі людьми на 2016-2020 рр. В основу формування нової Державної програми протидії торгівлі людьми на 2016-2020 рр. покласти Рекомендації міжнародних моніторингових органів, зокрема Групи експертів Ради Європи щодо протидії торгівлі людьми, які Україна отримала у 2014 р.